

Nới biên độ tỷ giá hối đoái để đẩy mạnh xuất khẩu

THÙY LƯU

Theo Quyết định số 2635/QĐ-NHNN, Thống đốc Ngân hàng Nhà nước (NHNN) Việt Nam đã cho phép các tổ chức tín dụng được phép hoạt động ngoại hối ấn định tỷ giá mua bán giao ngay giữa VND và USD trong biên độ +/- 3% so với tỷ giá bình quân liên ngân hàng. Như vậy, biên độ tỷ giá đã tăng +/- 1% so với mức +/- 2% áp dụng trước đây. Biên độ tỷ giá mới đã được áp dụng từ ngày 7/11/2008.

Đẩy mạnh xuất khẩu

Theo NHNN, động thái này sẽ tạo điều kiện để tỷ giá điều chỉnh linh hoạt hơn, phản ánh sát tình hình cung cầu ngoại tệ trên thị trường, góp phần hạn chế nhập siêu và khuyến khích xuất khẩu, bảo đảm tăng trưởng kinh tế hợp lý, phù hợp với bối cảnh kinh tế trong nước và quốc tế. NHNN nhấn mạnh rằng, trong năm 2008, tình hình kinh tế quốc tế có những diễn biến phức tạp. Cuộc khủng hoảng của Mỹ ngày càng trầm trọng và lan rộng khiến cho hệ thống tài chính quốc tế đứng trước nguy cơ khủng hoảng và ảnh hưởng đến triển vọng tăng trưởng kinh tế toàn cầu.

Ngân hàng Trung ương nhiều quốc gia đã và đang nỗ lực thực hiện các biện pháp nhằm ngăn chặn khủng hoảng. Lãi suất liên tục được điều chỉnh giảm và tỷ giá của USD trên thị trường quốc tế cũng biến động phức tạp.

đồng doanh nghiệp và của quốc gia. Xây dựng cho mình chiến lược kinh doanh trong từng thời kỳ, ứng dụng khoa học, công nghệ, đổi mới thiết bị, nâng cao chất lượng hàng hóa, giảm giá thành, làm tốt công tác tiếp thị, tạo dựng và bảo vệ thương hiệu, chữ tín trong kinh doanh; Doanh nghiệp phải xây dựng nền nếp quản lý kinh doanh minh bạch và trung thực, thực hiện nghiêm túc các quy định của pháp luật, thực hiện trách nhiệm xã hội, khắc phục hành vi gian lận thương mại..., coi trọng quản trị doanh nghiệp. Quyền hạn và trách nhiệm giữa các thành viên khác nhau trong doanh nghiệp bao gồm các cổ đông, Hội đồng quản trị, ban điều hành, ban kiểm soát và những người liên quan phải được quy định rõ ràng trong điều lệ doanh nghiệp và quy chế

quản trị nội bộ. Đồng thời phải xác lập các nguyên tắc và quy trình thủ tục ra quyết định trong doanh nghiệp, qua đó ngăn chặn sự lạm dụng quyền lực và chức vụ, giảm thiểu rủi ro không cần thiết cho doanh nghiệp; Từng doanh nghiệp phải thực hiện cắt, giảm các chi phí sản xuất, kinh doanh thông qua các chương trình hành động phòng chống tham nhũng, lãng phí, tiết kiệm để giảm giá thành sản phẩm, dịch vụ, tăng tính cạnh tranh... Có thể nói tất cả các yếu tố liên quan đến doanh nghiệp nói trên tưởng chừng không liên quan đến TTCK nhưng thực chất nó có mối liên hệ mật thiết đến TTCK, bởi mỗi một doanh nghiệp nỗ lực hoạt động đạt hiệu quả tốt trong sản xuất kinh doanh sẽ là động lực thúc đẩy TTCK phát triển ■

Tính từ đầu năm đến nay, USD đã tăng giá trên 10% so với Euro, 5,51% so với Bath Thái, 3,11% so với Đô la Singapore, 7,02% so với Ringit Malaysia... Bên cạnh đó, với việc gia nhập WTO, nền kinh tế Việt Nam ngày càng hội nhập sâu rộng và chịu tác động đáng kể từ diễn biến kinh tế quốc tế. Biến động trên thị trường ngoại hối quốc tế và sự gia tăng các luồng vốn đầu tư nước ngoài đã khiến cho thị trường ngoại hối Việt Nam trong năm 2008 diễn biến phức tạp, có những thời điểm cung cầu ngoại tệ mất cân đối, lúc thừa, lúc thiếu ngoại tệ.

Trong bối cảnh đó, việc điều hành tỷ giá tương đối linh hoạt sẽ giúp các tổ chức tín dụng và tổ chức kinh tế thích ứng tốt hơn với các biến động trên thị trường quốc tế.

Ông Nguyễn Phước Thanh, Tổng giám đốc Vietcombank cho rằng, có ba mục tiêu đạt được trong quyết định này: thứ nhất đưa giá sát với thị trường hơn; thứ hai là giúp hội nhập thị trường tốt hơn; thứ ba là kích thích xuất khẩu, chống trì trệ sản xuất. Ông Thanh phân tích, quyết định nới rộng biên độ cho phép tỷ giá đi sát thị trường sẽ tạo điều kiện để thị trường hội nhập tốt hơn. Thời gian qua, USD tăng giá so với nhiều đồng tiền khác, Mỹ cắt giảm lãi suất cơ bản... nên tăng tỷ giá USD cũng là phù hợp với thế giới và có lợi cho xuất khẩu trong nước.

Đặc biệt, theo ông Thanh, điểm chốt của quyết định này sẽ tạo điều kiện kích thích xuất khẩu. Hoạt động xuất khẩu của nước ta chịu tác động bởi khủng hoảng tài chính thế giới, giá cả giảm, các đơn hàng ít đi khiến cho xuất khẩu khó khăn. Xuất khẩu đóng vai trò quan trọng trong nền kinh tế nên tăng xuất khẩu là cấp thiết để thúc đẩy nền kinh tế. Chống trì trệ trong sản xuất, xuất khẩu đang là vấn đề đặt ra. Nếu chúng ta không tăng tỷ giá thì không kích thích được xuất khẩu. Bên cạnh đó, với tỷ giá tăng, xuất khẩu tăng nhưng nhập khẩu sẽ phải tính toán lại, việc này sẽ giúp kiểm soát nhập siêu.

Theo các chuyên gia kinh tế, quyết định của SBV ban hành vào lúc này sẽ khiến thị trường chịu nhiều sức ép mà nhất là về tâm lý. Sự điều chỉnh này cộng thêm những hiện tượng đầu cơ, thông tin không đầy đủ khiến xuất hiện tâm lý lo sợ VND mất giá. Trong khi đó, thông tin về nhà đầu tư ngoại đang rút vốn khỏi thị trường Việt Nam vẫn tiếp tục tác động. Thực tế, họ vẫn rút tiền và bán trái phiếu Chính phủ.

Tuy nhiên, nhà đầu tư ngoại bán vì nhiều lý do mà chủ yếu là rút tiền về để hỗ trợ công ty mẹ ở chính quốc đang khó khăn. Vấn đề là chính sách đầu tư của họ thay đổi chứ không có chuyện vì vấn đề an toàn đầu tư ở Việt Nam. Ngoài ra, hiện tại một số ngân hàng nước ngoài ở Việt Nam cũng gặp khó khăn do khủng hoảng kinh tế, họ có hiện tượng bán lại nợ cho các ngân hàng Việt Nam để thu vốn ngoại tệ về. Đây là chuyện hoàn toàn bình thường trên thị trường. Nó giống như đi chợ, khó thì bán bớt mà thuận thì mua vào thêm.

Theo Vụ Quản lý ngoại hối (SBV) quan phân tích diễn biến cung cầu ngoại tệ trên thị trường tại thời điểm hiện nay cũng như thời gian tới thì tỷ giá sẽ ổn định trong phạm vi biên độ mới và hoàn toàn nằm trong tầm kiểm soát của Chính phủ. Điều chỉnh biên độ tỷ giá lần này hoàn toàn do yêu cầu nội tại của thị trường, không phải do cung cầu thiếu. Đại diện SBV cho biết, sẵn sàng hỗ trợ các tổ chức tín dụng khi có nhu cầu dù thực tế trong giai đoạn biến động vừa qua hoàn toàn chưa cần đến SBV ra tay.

Như vậy, có thể khẳng định rằng, động thái này là xuất phát từ nhu cầu kinh tế đất nước. Tuy nhiên, với quyết định này, SBV phát đi tín hiệu thị trường sẽ dần mở hơn nữa và đó là điều mà các tổ chức tín dụng và các nhà đầu tư cần phải lưu ý.

Tỷ giá khó biến động mạnh

Quan sát thị trường ngoại tệ diễn biến tỷ giá hối đoái trên thị trường tự do cũng như niêm yết tại các ngân hàng thương mại (NHTM) tương đối ổn định, sau khi NHNN nới thêm +/- 1% biên độ giao dịch, từ +/- 2% lên +/- 3%. Ngày 20/11/2008, tỷ giá niêm yết tại các NHTM có xu hướng điều chỉnh so với những ngày cuối tuần trước, chỉ còn 16.960-16.976 VND/USD, giảm gần 10 VND/USD. Tỷ giá bình quân liên ngân hàng do NHNN công bố cùng ngày giữ mức 16.482 VND/USD. Trên thị trường tự do, tỷ giá hối đoái đạt 17.350 VND/USD, giao dịch trầm lắng.

Tuy nhiên, có thông tin cho rằng, để hỗ trợ xuất khẩu trong bối cảnh thị phần và giá cả hàng hóa đang bị ảnh hưởng bởi cuộc khủng hoảng kinh tế toàn cầu, biên độ giao dịch tỷ giá cần được tiếp tục nâng lên trên mức +/- 3% hiện nay để tỷ giá được diễn biến linh hoạt hơn. So với quý III/2008, tỷ giá hối đoái đang niêm yết tại các NHTM hiện chạm ngưỡng 17.000 VND/USD, tạo

thêm lợi nhuận cho các nhà xuất khẩu. Tuy nhiên, theo đánh giá của ông Nguyễn Đức Hoan, Chủ tịch Hiệp hội Dệt may và Thêu đan TP.HCM, so với giá nhân công tăng cao, trong khi giá thành phẩm bán ra lại có xu hướng giảm, tỷ giá tăng thêm hiện nay vẫn chưa bù đắp hết khó khăn cho DN.

Theo ông Jonathan Pincus, chuyên gia kinh tế UNDP và Chương trình giảng dạy Fulbright, nếu Chính phủ Việt Nam nới thêm biên độ giao dịch tỷ giá hối đoái trong lúc này sẽ hỗ trợ cho các nhà xuất khẩu. Tuy nhiên, ông Jonathan Pincus cho rằng, để đạt được hiệu quả như mong muốn, cần có sự thận trọng khi điều chỉnh biên độ tỷ giá hối đoái.

Trên thực tế, biên độ tỷ giá là mức trần và sàn tỷ giá VND/USD mà các NHTM được phép giao dịch so với tỷ giá công bố của NHNN. Việc nới rộng biên độ có thể khiến tỷ giá tăng mạnh, nhưng có thể khiến tỷ giá giảm mạnh. Trong xu hướng tăng tỷ giá vừa qua, mở rộng biên độ thường được hiểu rằng sẽ khiến tỷ giá tăng mạnh hơn.

Theo GS.TS Trần Ngọc Thơ, Trưởng khoa Tài chính Doanh nghiệp, Trường Đại học Kinh tế TP.HCM cho rằng, với chủ trương hỗ trợ xuất khẩu trong bối cảnh kinh tế toàn cầu chưa ổn định, biên độ tỷ giá hối đoái có thể được xem xét để điều chỉnh tăng thêm. Nếu biên độ được nới thêm so với mức +/- 3% vào thời điểm hiện nay, tỷ giá tăng các nhà xuất khẩu sẽ được hưởng lợi. Tuy nhiên, ông Thơ cho rằng, cần phải thận trọng đối với bài toán điều chỉnh biên độ tỷ giá của NHNN.

Liệu có đạt được mục tiêu xuất khẩu hay không, khi tỷ giá hối đoái tăng thêm là vấn đề cần cân nhắc kỹ. Theo GS.TS Trần Ngọc Thơ, sức cạnh tranh về chất lượng và giá thành của hàng xuất khẩu Việt Nam vẫn còn hạn chế. Mặt khác, tỷ giá tăng, sẽ ảnh hưởng không nhỏ đến DN có vay nợ nước ngoài, vì phải trả nợ bằng ngoại tệ. Chỉ cần tỷ giá nhích thêm 50-100 VND/USD sẽ gây khó khăn lớn cho DN có vay nợ nước ngoài. Hiện nay, Việt Nam chưa thực sự có một dịch vụ bảo hiểm tỷ giá tốt. Eximbank đã xây dựng sản phẩm bảo hiểm tỷ giá, nhưng giá dịch vụ còn cao nên chưa thu hút được doanh nghiệp.

Cũng theo GS.TS Trần Ngọc Thơ, từ nay đến hết năm 2008, tỷ giá cần được ổn định, không nên để thị trường ngoại tệ biến động. Vì ngoài ảnh hưởng đến việc trả nợ nước ngoài, tỷ giá tăng sẽ gây áp lực lên dòng vốn đầu tư trực tiếp nước ngoài (FDI) và khó tránh bị thu hẹp.

TỶ GIÁ BÌNH QUÂN CỦA VND VÀ USD TRÊN THỊ TRƯỜNG NGOẠI TỆ LIÊN NGÂN HÀNG THÁNG 10+11/2008

NGÀY	THÁNG 10	THÁNG 11
1	16,515	16,510
2	16,516	
3	16,514	16,510
4	16,516	16,512
5		16,513
6	16,516	16,511
7	16,517	16,503
8	16,515	16,501
9	16,516	
10	16,518	16,501
11	16,519	16,498
12		16,496
13	16,519	16,497
14	16,517	16,494
15	16,518	16,490
16	16,516	
17	16,517	16,490
18	16,520	16,487
19		16,485
20	16,520	16,482
21	16,519	16,480
22	16,521	16,479
23	16,520	
24	16,518	16,479
25		16,481
26		16,480
27	16,517	16,482
28	16,515	16,483
29	16,514	16,481
30	16,512	
31	16,511	
BÌNH QUÂN	16,517	16,493

MỸ HẠNH

Còn theo ông Hồ Hữu Hạnh, Giám đốc NHNN chi nhánh TP.HCM cho rằng, trong bối cảnh hiện nay, nếu nới thêm biên độ tỷ giá tăng sẽ hỗ trợ phần nào cho xuất khẩu và hạn chế được nhập siêu, nhưng gánh nặng lên Nhà nước đối với khoản vay vốn nước ngoài là không nhỏ. Ông Hạnh dự báo, thị trường ngoại tệ từ nay tới cuối năm 2008 sẽ ổn định. Tỷ giá khó biến động mạnh như 6 tháng đầu năm, khi lên mức trên 19.600 VND/USD ■